

**NORGES
VAREMESSE,
LILLESTRØM**

**5.–7. MARS
2019**

SEMINARPROGRAM - Miljø & Teknikk 5.–7.mars 2019

Tirsdag 5. mars

09:00	Messen åpner			
	Scenen	Rom 1	Rom 2	Rom 3
10:00	Velkommen, v/Ole Johan Krog, styreleder Miljø & Teknikk.			
10:10	Åpningsforedrag: Vannminister Åse Michaelsen, Helse- og omsorgsdepartementet.			
10:30	Vann- og avløpsinfrastrukturen: Hvordan sikre riktig kvalitet og god beredskap? v/Kjetil Furuberg, Norsk Vann.			
11:00		MINISEMINAR 1: (kl. 11–13) Erfaringer med og gode rutiner for desinfeksjon og varsling ved ledningsbrudd. Møteleder: Arnhild Krogh, Norsk Vann. Krav til desinfeksjon ved ledningsbrudd – eksempler fra Bergen Vann v/ Annie Bjørklund, Bergen Vann.	Regnbed – om oppbygging og erfaringer med etablerte anlegg v/Janicke Ramfjord Egeberg, Asplan Viak.	KOMTEK Vannmålerbytte – digitalisering i praksis, v/Arne Ronny Tøstibakken, Norkart.
11:30		Råd til vannverk ved trykkløst nett – rutiner for koking ved ulike situasjoner, samt erfaring fra Nasjonal vannvakt v/Susanne Hyllestad, Folkehelseinstituttet.	Grønne tak, mer enn fordrøying av vann v/Rune Skeie, Asplan Viak.	Hvordan kan belysning være en pådriver for miljø og bærekraft? v/Tomas Sjøgren, Lyskultur.
12:00		(PAUSE 11.50 – 12.10) Anbefalinger om koking av drikkevann etter avstenginger – Bærum kommunes rutiner ved trykkløst nett v/Lisbeth Sloth, Bærum kommune.	Rehabilitering av vegger og bruk av miljøvennlig bindemiddel – Lignin, v/Lars Ask, Crusher.	Lysdesign i mørketid – prosjekteksempler fra Norge, v/Kristin Bredal, Zenisk.
12:30		Vannlekkasje Briskebyen – når alt ikke går på skinner v/Sylve Holt, Aurskog-Høland kommune.	Permeable dekker i offentlige rom med BETO naturSERIE v/Rudi Grimelid, Betomur.	Automasjon og integrasjon innen driftskontroll systemer, v/Yngvar Ødegård, Guard Automation.
13:00	Kåring: Norges beste drikkevann!			
13:30	Paneldebatt: Hvordan samhandle fremover for å best mulig ivareta innbyggernes VA-interesser?			
14:00		MINISEMINAR 2: (kl. 14-16) Planlegging og dimensjonering av nødvannsforsyning. Møteleder: Kjetil Furuberg, Norsk Vann. Presentasjon av ny Norsk Vann rapport v/Magnar Katla, Asplan Viak.	Innovative anskaffelser – hvordan bestille fremtidens løsninger? v/Johan Englund, Difi.	Smartere, sikrere, renere transport ved hjelp av IKT, v/Trond Dovland, ITS Norge.
14:30		kl.14.45: Erfaringer fra etablering og drift av nødvannsforsyning, v/Monica Gudim, Nedre Romerike Vannverk.	Renseanlegg med HMS i sentrum, v/Eskil Møllegaard, Biovac.	Innkjøp del 1: Nytt regelverk En kort og oversiktlig gjennomgang av reglene som trådte i kraft 1. januar 2017 v/Roy Pettersen og Ole Henrik Fjell, Innkjøpskontoret.
15:00		15.10: Synspunkter fra leverandør v/Georg Finsrud, Scanwater.	Hvordan bestille miljøbygg? Krasjkurs i grønne offentlige BAE-anskaffelser v/Ellen Ramsnes, Difi.	Ulike kundecases samt presentasjon av Cliwi - fossil og utslippsfri varme innen Bygg og Anleggsbransjen v/Tommy Larsen, Heatwork
15:30		15.25: Synspunkter fra Mattilsynet v/Helge Heimstad, Mattilsynet. 15.40: Oppsummering/diskusjon.	Lekkasjesøk – digitale løsninger, v/Arnstein Holthe, Powel.	Innkjøp del 2: Hvorfor må offentlige anskaffelser ta «votter og vinter»? Hvordan gjennomfører du offentlige anskaffelser mest mulig effektivt v/Roy Pettersen og Ole Henrik Fjell, Innkjøpskontoret.
16:00	Messen stenger			

SEMINARPROGRAM - Miljø & Teknikk 5.–7.mars 2019
Onsdag 6. mars

09:00	Messen åpner			
	Scenen	Rom 1	Rom 2	Rom 3
10:00	Velkommen v/Rune Kilen messestyret Miljø & Teknikk.			
10:10	Åpningsforedrag: statssekretær Tommy Skjervold, Samferdsels- departementet.			
10:30	Bruk av blågrønne strukturer i Bjerkedalen Park v/Rainer Stange, Dronninga Landskap.			
11:00		Prosjekt Fossilfrie maskiner og kjøretøy v/Gabriel Wergeland Krogh, Østfold fylkeskommune.	Hurdalssjøen vannbehandlings- anlegg, v/Ingar Tranum, Ullensaker kommune.	Avfallsløsninger i et byutviklings- perspektiv, v/Kolbjørn Akervold, Bymiljøetaten, Bergen kommune.
11:30		Spennende nytt vegforvaltnings- verktøy utviklet for norske kom- muner, v/Jens Thyholt, Asplan Viak og Rune Kilen, Lindås kommune.	Odderøya renseanlegg v/Torleif Jacobsen, Kristiansand kommune.	Hvordan bestille miljø og LCC? Krasjkurs i grønne offentlige BAE-anskaffelser v/Dominique Sellier, Difi.
12:00		Innkjøp av asfalt – kontroll og opp- følging av levert kvalitet v/Paul Senstad, Veiteknisk Institutt.	Prosjekt Gardemoen renseanlegg v/Ingar Tranum, Ullensaker kommune.	Krasjkurs i lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter – Hvordan bruke Difis veiledning, v/Anne Cathrine Jacobsen, Difi.
12:30		Kommunalveg vs. riks og fylkesveg – Hvordan bruke regelverket om veg og gateutforming for å finne gode løsninger sammen. v/Gyda Grenstad, Statens Vegvesen.	Håndtering av overvann i tettbygde strøk – Eksempler fra Bergen, v/Hogne Hjelle, Bergen kommune.	Innkjøp del 3: Smartere anskaffelser Fornuftige kvalifikasjonskrav, v/Roy Pettersen og Ole Henrik Fjell, Innkjøpskontoret.
13:00	Kåring: Norges beste kommune på vegforvaltning! Kåring: Norges beste uterom!			
13:30	Paneldebatt: Grensesnitt mellom kommune og andre vegeiere. Paneldeltakere: Turid Åsen (VBT) Truls Rieger (Drammen kom- mune), Anne Johanne Enger (KS) med flere.			
14:00		MINISEMINAR 3: (kl.14-15.30) Praktisk erfaring med klimatilpas- sede overvannsanlegg. Møteleder: Gjertrud Eid, Norsk Vann. Klimatilpassede overvannsanlegg – praktisk erfaring fra utforming, anlegg og drift, v/Arvid Ekle, Anlegg og Utemiljø.	Innkjøp del 4: Hvordan gjør du gode bestillinger? Bestillerkompetanse, kontrakts- oppfølging og avvik, v/Roy Pettersen og Ole-Henrik Fjeld, Innkjøpskontoret.	Lansering av veileder for lys på vei og i uterom, v/Kristin Bredal, Zenisk.
14:30		Fortsetter: Klimatilpassede overvannsanlegg – praktisk erfaring fra utforming, anlegg og drift, v/Arvid Ekle, Anlegg og Utemiljø.	Planlegging av renovasjons- løsning, v/Bård Jørgensen, Nettverk for nedgravde løsninger, Avfall Norge.	Veglys – Nye muligheter med ny teknologi, v/Geir Noss, BKK ENotek.
15:00		15.10: Spørsmål og diskusjon. 15.25: Oppsummering.	Prosessen med planlegging av moderne avfallsløsning i gammel by, v/ Jan Olav Stein, Tønsberg kommune.	Hvordan implementere smart- teknologi i kommunenes gatelys? v/Svein Ove Sunde, Multilux.
15:30		Energioptimalisering av pumper reducerer strømregningen med opptil 25%, v/Asmund Hansen, Fuglesangs.	Riktig håndtering av riveavfall, Avfall Norge.	Innovativ Belysning v/Osram.,
16:00	Messen stenger			

SEMINARPROGRAM - Miljø & Teknikk 5.–7.mars 2019
Torsdag 07. mars

09:00	Messen åpner			
	Scenen	Rom 1	Rom 2	Rom 3
10:00	Velkommen, v/Ole Johan Krog, styreleder Miljø & Teknikk.			
10:10	Åpningsforedrag: statssekretær Lars Jacob Hiim, Kommunal- og moderniseringsdepartementet.			
10:30	Innovasjon og digitalisering i det grønne skiftet v/Rigmor Hansen, Undervisningsbygg.			
11:00		Sesonglagring av solenergi i fjell – 1 batteri på 350.000 kWh, v/Geir Andersen, teknisk leder Drammen Eiendom KF.	Prosjekt Fossilfrie maskiner og kjøretøy, v/Gabriel Wergeland Krogh, Østfold fylkeskommune.	Energieffektivisering og besparelser, selv under de mest krevende forhold, v/Odd-Roar Buttingsrud, ABB.
11:30		AR – Augmented Reality / Utvidet virkelighet – Er ny teknologi bare forbeholdt de store teknologiselskapene eller kan de brukes av alle? v/Mili Myrteza Terstena, Trimble.	Veisalt og planter – en krevende kombinasjon? v/Per Anker Pedersen, Institutt for landskapsarkitektur, NMBU.	Hvordan bestille miljøbygg? Krasjkurs i grønne, offentlige BAE-anskaffelser, v/Hans Olaf Delviken, Difi.
12:00		Grønn byggkonstruksjon: Bruk av massivtre, v/Leif Tore Hanssen, Omsorgsbygg.	Ressursbank og kartlegging av forsøpling i norske kommuner, v/Mari Mo Osterheider, Hold Norge Rent.	FloatRing – Ny løsning kummer, v/Eirik Strand, Arstec AS.
12:30		Grønn byggkonstruksjon: Bruk av lavkarbonbetong v/Steinar Røine, Spenncon.	Gjenbruk av asfalt og miljøeffekter, v/Roar Telle, Veiteknisk institutt.	Innkjøp del 1: Nytt regelverk. En kort og oversiktlig gjennomgang av reglene som trådte i kraft 1. januar 2017, v/Roy Pettersen og Ole Henrik Fjell, Innkjøpskontoret.
13:00	Kåring: Norges beste kommune på eiendomsforvaltning!			
13:30	Paneldebatt: Eiendomsforvaltning i ulike kommuner. Hvilke utfordringer har vi?			
14:00		HMS-reg – IT-systemet som dokumenterer at på min byggeplass har vi ikke «ulovlig» arbeidskraft, v/Gunnar Slinning Østet, Undervisningsbygg, Oslo kommune.	Avfallskurs (14-16): Introduksjon av kurskonsept – hvordan sørge for riktig håndtering av riveanfall gjennom gode anskaffelser?	Utskifting av standardlys til LED, v/Osram.
14:30		Erfaringer fra byggprosjekter med velferdsteknologi, v/Ellen Tønjum Moldskred, Sensio.	Avfallskurs forts.	Urbanisering, trivsel og miljø i uterom, v/Per Bäckstrand, ZG Lighting Norway.
15:00		Spennende foredrag kommer!	Avfallskurs forts.	Innkjøp del 2: Hvorfor må offentlige anskaffelser ta «votter og vinter»? Hvordan gjennomfører du offentlige anskaffelser mest mulig effektivt, v/Roy Pettersen og Ole Henrik Fjell, Innkjøpskontoret.
15:30		Prosjektet «Skoler på vent» – et samarbeidsprosjekt mellom SINTEF Byggforsk, NTNU, Trondheim kommune og NAAF. Hva gjøres for å gi elever og ansatte tilfredsstillende inneliv i ventetiden? v/Kai Gustavsen, NAAF.	Avfallskurs forts.	Modulenes rolle i samfunnet – hvordan kommuner kan jobbe smart med midlertidige flyttbare lokaler, v/Fredrik Bjørling, Expandia.
16:00	Messen stenger			